

FĂCLIA BISERICII

Buletin de informare misionar-pastorală și culturală al comunei Bârsănești, județul Bacău
Apare cu binecuvântarea P. S. Eftimie, Episcopul Romanului

VIATA SFÂNTULUI CUVIOS ANTIPA DE LA CALAPODEȘTI

Cuviosul Antipa a fost un mare trăitor isihast născut în ținuturile Moldovei, cunoscut atât în Biserica Greciei cât și în Rusia pravoslavnică. În Sinaxarele acestor Biserici apare trecut sub nume diferite: *Sfântul Cuvios Antipa Atonitul*, *Sfântul Cuvios Ieroschimonah Antipa de la Valaam* sau, *Cuviosul Antipa Românul*. Viața lui a fost povestită de el însuși egumenului Pimen, ucenicul său din Mănăstirea Valaam din ținuturile Novgorodului, și apoi reluată în operele diferiților autori bisericești sau istorici români din țară și din străinătate. După recunoașterea canonizării sfântului de către Biserica Ortodoxă Română, cultul sfântului Antipa s-a răspândit foarte mult și în pământul românesc.

Cuviosul Antipa s-a născut în ținuturile frumoase ale Zeletinului, în anul 1816, satul Calapodești, comuna Dealu Morii, județul Bacău. Pe atunci satul Calapodești era inclus în județul Vrancea, însă plaiurile de baștină ale sfântului erau cunoscute prin spiritualitatea

remarcabilă a localnicilor și datorită monahilor de la Mănăstirii Răchitoasa. Niciodată, în satele din aceas-

tă regiune, nu au existat credincioși aparținând altui cult. Toți locuitorii sunt ortodocși și, deși săraci, participă plenar la viața Bisericii și păstrează cu grijă tradițiile care împodobesc Ortodoxia.

(continuare în p. 7)

† **Dr. Ioachim Băcăuanul**
Arhiepiscopul Vicar
al Episcopiei Romanului

Statornicia familiei

EDITORIAL

Se știe că familia se întemeiază pe darul lui Dumnezeu care este iubirea cea de altă natură decât cea omenească. Textul evangheliei de la Ioan capitolul 2, citit la slujirea Tainei Nunții, este elocvent în acest sens. Pecetluirea unirii celor doi miri din Cana Galileii cunoaște o treaptă superioară prin prezența și lucrarea lui Hristos la întemeierea ei. Transformarea apei în vin înseamnă tocmai minunea unirii într-un alt plan decât cel firesc sau natural al celor doi soți, printr-o iubire alta decât cea pământească, o iubire care vine de la Dumnezeu și care este eternă. De aceea, familia creștină astfel formată este indisolubilă, dar nici nu se mai vrea desfăcută, pentru că nu apa care veselește doar trupul, ci vinul care „veselește inima omului” (Ps 103, 16) este liantul ultim ce-o desăvârșește în dragoste și el este darul lui Hristos la Taina Nunții. Desigur că lucrarea aceasta a lui Hristos trimite de la unirea trupeză la unirea cea duhovnicească, de la comuniunea trupeză a celor doi la cea euharistică a familiei la Cina de Taină din Împărăția cerurilor. Asta a vrut Hristos Domnul să fie familia creștină în lume, o trecere în comuniune de la o treaptă sensibilă a iubirii la una mai presus de fire. Și încă ceva nu de puțină importanță atunci când, înălțată pe crucea vieții, familia ajunge în impas să i se termine vinul veseliei inimii: anume, să apeleze la Acela Care poate transforma necazurile în bucurii și suferința în slavă. Asta înseamnă că familiei creștine, Hristos i-a dat rugăciunea prin bunăvoința Maicii Sale care l-a cerut în Cana Galileii reaşezarea mirilor în veselia ce părea a fi înlocuită de întristare.

Dacă ar fi să mai vedem și cum prețuiește Hristos demnitatea fiecăruia dintre soți, mai ales a femeii, și statornicia familiei, observăm că Mântuitorul întotdeauna aduce ca exemplu aşezarea de la început a rânduielilor sfinte pentru familie și nu acelea îngăduite de Moise, din cauza învârtosării inimii oamenilor. Întrebat fiind dacă bărbatului îi este îngăduit să-și lase femeia pentru orice pricină, Hristos răspunde: „N-ați

(continuare în p. 2)

Preot Petru RONCEA

Statornicia familiei

(urmare din p. 1)

citit că Cel ce i-a făcut de la început, i-a făcut bărbat și femeie? Și a zis: Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va alipi de femeia sa și vor fi amândoi un trup. Așa încât nu mai sunt doi, ci un trup. Deci ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă" (Matei 19, 4-6).

Sfântul Ioan Gură de Aur, în a treia omilie rostită despre căsătorie, se folosește de un exemplu simplu pentru a explica tocmai această statornicie și unitate a familiei: „Dacă în trupurile voastre – zice dascălul antiohian – s-ar ivi vreo boală, nu tăiem mădularele, ci îndepărtăm boala. Mulți au picioarele sucite, și fluierile străambe, și mâini uscate și ochi cu albeață, cu toate acestea nici ochiul nu și-l scot, nici piciorul nu și-l taie, nici mâna nu și-o retează, și deși acestea sunt nefolositoare și fac rușine celorlalte mădulare, cu toate acestea le păstrează pentru că sunt legate de trup”. Pornind apoi de la sentința dată de Sfântul Pavel că „femeia este legată prin lege atâta vreme cât trăiește bărbatul ei. Iar dacă bărbatul ei va muri, este liberă să se mărite cu cine vrea, numai întru Domnul” (I Cor 7, 39; Rom 7, 2-3), Sfântul Ioan Gură de Aur spune că așa cum sclavii fugiți de la stăpân târăsc după ei lanțul, tot așa și femeile când părăsesc pe bărbații lor poartă cu ele cătușele legii căsătoriei care le învinuiesc oriunde ar merge, zicându-le: «femeia este legată de lege». Dar și bărbatul care ia o astfel de femeie ce târăște după ea lanțurile unei căsnicii trebuie să țină seama de ele ca să nu se învinuiască după cuvântul Mântuitorului: „Cel ce va lua pe cea lăsată săvârșește adulter” (Mt 5, 32)¹.

Statornicia familiei creștine este însă atinsă, printre altele, și de ispita întinării sufletești, prin gândire, și trupești, prin însăși atingerea vinovată a cărnii. Pornind de la versetul paulin: „Femeia nu este stăpână pe trupul său, ci bărbatul; asemenea nici bărbatul nu este stăpân pe trupul său, ci femeia” (I Cor 7, 4), tot Sfântul Ioan Gură de Aur îndeamnă zicând: „Deci dacă vei vedea vreo adulteră că te momeste, că-ți întinde curse, că se atârnă de tine, zi-i: Nu este al meu trupul, este al femeii mele; nu îndrăznesc să abuzez de el, nici să-l dau altei femei. Aceasta să facă și femeia... Socotește pe toate celelalte femei ca pietre, știind că după căsătorie, dacă te vei uita cu ochi pofitori la vreo femeie, fie desfrănată, fie măritată, te-ai făcut vinovat de crimă de adulter. Șoptește-ți în fiecare zi aceste vorbe; și dacă vei vedea că s-a născut în tine pofta pentru o altă femeie, și prin aceasta femeia ta ți se pare neplăcută, intră în casa ta, deschide această Carte, și luând pe Pavel ca ajutor, stinge-ți flacăra repetându-ți neîncetat aceste vorbe”².

L-am adus ca martor pe Sfântul Ioan Gură de Aur – că tot este acest an, unul închinat lui, pentru că se împlinesc 1600 de ani de la moartea sa – să vedem că ceea ce auzim la amvonul bisericii întru păstrarea unității familiei s-a spus întotdeauna la fel și cine a avut urechi de auzit și-a mântuit sufletul, ducându-și cu bucurie crucea familiei pe care Dumnezeu i-a dat-o.

¹ Vezi la Pr. Dr. Constantin Mihoc, *Taina Căsătoriei și Familia creștină...*, Ed. Teofania, Sibiu, 2002, p. 209;

² Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilia I despre Căsătorie*, citat în nota 1, p. 212.

UN EROU DIN GURA VĂII SERGENTUL VASILE APOSTOL

La îndemnul părintelui Petru Roncea, scriu, cu adâncă pioșenie și copleșit de emoții, câteva rânduri evocatoare despre jertfa unuia dintre fiii satului Gura Văii, care nu și-a precupețit viața pentru apărarea gliei străbune și reîntregirea țării.

Ideea și dorința de a desluși misterul dispariției sale în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, mi-au pătruns în conștiință cu mulți ani în urmă când, copil fiind, tatăl meu, veteranul de război Apostol, mi-a arătat câteva fotografii de familie spunându-mi, cu glasul sugrumat de o evlavioasă emoție, că bărbatul acela falnic și viguros pe care-l văd, este fratele său mai mare Bădia Vasile, dispărut în Război în condiții neelucidate.

După mulți ani, atunci când am avut posibilitatea să studiez și să cercetez unele documente de arhivă ale Regimentului 27 Dorobanți Bacău, cu tristețe am constatat că numai Dumnezeu știe cu adevărat împrejurările în care unchiul meu a plecat în veșnicie.

La 1 Septembrie 1939, ziua dezlănțuirii celui de-Al Doilea Război Mondial, Vasile Apostol, având vârsta de 30 ani și experiența zguduitoare a dispariției premature a soției sale, Elisabeta, care i l-a lăsat pe fiul lor, Alexandru, de numai 6 ani, a constatat cu îngrijorare că norii negri amenințători ai războiului se apropiau și de hotarele României. În luna Iunie 1941, când Regimentul 27 Dorobanți a fost mobilizat, sergentul rezervist Vasile Apostol a fost concentrat și încadrat în funcția de comandant de grupă în compania de cercetare a unității pe care o comanda colonelul Petru Manu, un ofițer competent și cu o valoroasă experiență militară.

Prima misiune de luptă a executat-o în zorii zilei de 22 Iulie 1941 când a efectuat, împreună cu câțiva camarazi din pluton, o incursiune în dispozitivul inamic la sud de satul Mitoc, pentru a descoperi mijloacele de foc și eventualele lucrări genistice amenajate în fața fâșiei de acțiune a Regimentului.

Conform însemnărilor făcute în urmă cu 6 decenii și jumătate în registrul istoric al unității, această incursiune a fost bine pregătită iar militarii care au executat-o, din rândurile lor făcând parte și sergentul Vasile Apostol, au dat dovadă de multă pricepere, curaj și inițiativă.

Începând de la 29 Iulie 1941, când Regimentul 27 Dorobanți a trecut la ofensivă pe direcția Ripiceni-Moghilev, sergentul s-a aflat numai în primele linii, remarcându-se în mod cu totul deosebit, cu prilejul forțării Nistrului și pe timpul luptelor din zona localităților Tipulevska, Pavlovka și Mosneghi, aflate

(continuare în p. 10)

**Conferențiar universitar,
Doctor Vasile Jenică APOSTOL**

VIATA MÂNTUITORULUI IISUS HRISTOS

Cei 33 de ani de viață ai Mântuitorului Iisus Hristos – născut în Betleemul Iudeii și răstignit la Ierusalim în luna lui Nissan – sunt relațiați de cele patru Evanghelii și se află în centrul religiei creștine.

Principalele momente din biografia Mântuitorului, relatate în Evanghelii, ne permit să punctăm doar câteva dintre „secvențele – simbol” ale creștinismului:

– Vechiul Testament este interpretat ca premisă a venirii lui Mesia; „Noul Testament în cel Vechi se ascunde”.

– Vizita îngerului Gavriil și vestirea Nașterii Fiului lui Dumnezeu, zămislirea prin puterea Duhului Sfânt în Fecioara Maria: „Duhul Sfânt se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea și Sfântul care Se va naște din tine Fiul lui Dumnezeu Se va chema.” (Luca 1, 35)

– Episodul Nasterii Mântuitorului și simbolistica specifică: Betleem, ieslea, păstorii, îngerii, magii, Irod, fuga în Egipt etc.

– 30 de ani de viață ai lui Iisus ca fiu al Mariei și al dulgherului Iosif.

– Episodul simbolic al întâlnirii la templul din Ierusalim al copilului Iisus (12 ani) cu înțelepții cultului ebraic.

– Începutul activității publice a Mântuitorului, activitate ce va dura aprox. 3 ani.

– Botezul Mântuitorului în apa Iordanului, efectuat de Înaintemergătorul Ioan Botezătorul „Și S-a coborât Duhul Sfânt peste El în chip trupesc, ca un porumbel, și s-a făcut glas din cer: «Tu esti Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit.»”

– Retragerea Mântuitorului în Pustiu și cele 3 ispite împlinite de către Satan.

– Începutul predicilor și alegerea celor 12 ucenici.

– Înfăptuirea minunilor (40); fiecare din cei patru evangheliști

relatează un număr diferit de minuni împlinite de Mântuitorul (Matei – 22, Marcu – 19, Luca – 14, Ioan – 7), dar se afirmă că: sunt și alte multe lucruri pe care le-a făcut Iisus și care, dacă s-ar fi scris cu de-amanuntul, cred că lumea aceasta n-ar cuprinde cărțile ce s-ar fi scris” (Ioan 21, 25).

Din motive lesne de înțeles nu le putem menționa pe toate, dar fiecare dintre ele este încărcată de un mesaj excepțional: preschimbarea apei în vin la nunta din Cana Galileii, înmultirea pâinilor și a peștilor, potolirea furtunii și mersul pe apă, vindecarea bolnavilor, învierile din morți etc.

Din pilde și parabole, Iisus Hristos Își prezintă Mesajul:

– mai întâi sunt „**Poruncile**”: „Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, din tot sufletul tău, din tot cugetul tău și din toată puterea ta. Aceasta este cea dintâi poruncă. Iar a doua e aceasta: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. Mai mare decât aceasta nu este altă poruncă” (Marcu 12, 30-31);

– apoi sunt relevate marile **Adevăruri** sintetizate în celebra *Predică de pe munte* („Fericirile”);

– urmează **Vestea**: „S-a împlinit vremea și s-a apropiat Împărăția lui Dumnezeu. Pocăiți-vă și credeți în Evanghelie” (Marcu 1, 15), iar Apostolul Petru este cel ce proclamă: „Tu esti Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel viu”. În final, Apostolul Ioan sintetizează

întreg Mesajul: „*Dumnezeu este iubire*”.

Acest mesaj divin, al Iubirii și al Luminei, va duce, într-o lume dominată de forțele răului, la creșterea împotrivorilor din partea tuturor „fiilor întunericii”;

– Urmează intrarea în Ierusalim, orașul sfânt, și înfruntarea „Templului”; Iisus Se definește pe Sine Însusi ca fiind Mesia și în același timp proclamă că locul întâlnirii cu divinitatea nu mai este Templul, pentru că a devenit „cuib de tâlhari și casă de negustorie”.

– Asistăm, în continuare, la o derulare rapidă a evenimentelor, cele patru Evanghelii surprinzând cele mai semnificative momente: Cina cea de Taină, cu întreg simbolismul ei, trădarea lui Iuda Iscarioteanul, episodul celebru din Grădina Ghetsimani, prinderea lui Iisus, Procesul, Golgota și Moartea pe cruce între cei doi tâlhari, pecetluind, prin Jertfa Sa, păcatul lumii întregi: „Lumina a venit în lume și oamenii au iubit întunericul mai mult decât Lumina” (Ioan 3, 19);

– Urmează Învierea, ce devine esența mesajului creștin, piatra de temelie a creștinismului.

– Înălțarea la cer după 40 de zile de la Înviere, iar în a 50-a zi „limbile de foc” (Duhul Sfânt) s-au pogorât asupra Apostolilor, care își încep misiunea sacră de răspândire a creștinismului în întreaga lume, vestind și ei Iubirea din Împărăția lui Dumnezeu;

Concluzionând, putem afirma, în concordanță cu literatura de specialitate, că viața Mântuitorului se distinge prin absoluta curățenie morală și prin divina Sa simplitate („am fost flămând, însetat, străin și gol”, existența Sa istorică se întâlnește permanent cu dumnezeirea Sa).

Prof. istorie-geografie
Lăcrămioara MITITIUC
Școala cu clasele I-VIII, Caraclău

DESPRE SINUCIDERE

Sinuciderea este curmarea vieții proprii. Animalele nu se pot sinucide, deoarece ele nu sunt conștiente față de trupul în care trăiesc și de rostul lor în această lume și în viața viitoare. Sinuciderea este cel mai mare păcat față de sine, căci prin ea omul își închide definitiv calea spre pocăință. Sinucigașul dă dovadă de necredință sau o credință bolnavă (Judecători 9, 54 - 57 – sinuciderea lui Abimelec; 1 Regi 31, 4-6 – sinuciderea lui Saul; Matei 27, 5 și Fapte 1, 18 – sinuciderea lui Iuda); păcătuiește contra trupului său care este biserica Duhului Sfânt (1 Corinteni 6, 19; Romani 14, 8-12), și deci nu mai are iertare nici în lumea aceasta, și nici în cea viitoare. De aceea, sinucigașului nu i se mai poate face nici un fel de slujbă și nici nu se îngroapă în cimitir cu cei credincioși.

Pentru sinucigași există un canon, din seria celor ale Sfinților Părinți, care interzice oficierea slujbei înmormântării și a oricărui fel de slujbă de pomenire pentru aceștia. Este vorba de canonul 14 al Sfântului Timotei al Alexandriei, care oprește a se aduce jertfă, adică a face pomenire cu Liturghie, pentru sinucigași. Canonul este de altfel un răspuns la o întrebare care i-a fost adresată Sfântului Părinte:

„Întrebare: Dacă cineva fiind ieșit din minte, se sinucide, sau se aruncă în prăpastie, se poate face Liturghie pentru el sau nu?

Răspuns: Cu privire la sinucigași clericii trebuie să se lămurească dacă s-a sinucis fiind cu adevărat ieșit din minți (adică nu a avut intenția, sau întâmplarea l-a dus la moarte). Rudele celui sinucis, mint și spun că era ieșit din minți, ca să se obțină pomenirea lui la rugăciune. Însă uneori sinucigașii fac aceasta din pricina persecuției oamenilor sau la necaz mare, dar nici astfel nu trebuie să se pomenească, căci își este sinucigaș. Deci clericul trebuie să cerceteze cu băgare de seamă ca să nu cadă sub osândă (aruncă mărgăritarele înaintea porcilor; Matei 7,7)“ (Nicodim Milaș, Canoanele Bisericii Ortodoxe, însoțite de comentarii, vol. II, partea a II-a, Arad, 1936, p. 154-155).

Pe baza acestui canon, vechile pravile au interzis să se facă slujba înmormântării și cele de pomenire pentru sinucigași.

În Pravila de la Govora din anul 1640, se spune: „Cine se va ucide singur de bună voie, acestuia să nu i se cânte nici să i se facă pomenirea lui niciodată, iar de va cădea fără voia lui, și va muri, acestuia să i se cânte și să i se facă pomeniri.“ (glava 40)

„Orice om de voia lui de se va arunca pe sine dintr-un loc înalt jos și va muri, sau într-o apă, sau dintr-o piatră, sau se va junghia pe sine însuși, sau în orice fel de moarte, sau cu o funie se va spânzura; unul ca acela să nu se îngroape ca creștin, nici să-l prohodească, ci să-l lepede pe dânsul ca pe un spurcat. Iar de va fi făcut aceasta pentru Dumnezeu să nu se cruțe, fiindcă niște bunătăți ca acelea și fel de moarte n-a învățat Dumnezeu pe nimenea. Iar de-i va fi făcut lui altcineva aceasta, pe acela să-l cânte și să-l îngroape și pomeniri să-i facă ca și la tot creștinul.“ (glava 143)

Pe baza acestor dispoziții canonice și legale s-a încetățenit practica bisericească conform căreia sinucigașilor să nu li se săvârșească slujba înmormântării ca și cele ale soroacelor de pomenire. În cazul în care cineva s-a sinucis, preotul merge doar la groapă, care de obicei se sapă într-o margine a cimitirului, nu la rând cu ceilalți parohieni. Această practică se aplică în toată Biserica noastră și asupra ei Sfântul Sinod nu a mai luat vreo hotărâre, având la bază o dispoziție canonică.

În Pravila de la Târgoviște sau Îndreptarea Legii, din anul 1652, se spune: „Sinucigașul de bună voie nu trebuie să fie slujit sau pomenit la vreo slujbă, căci și-a dat sufletul satanei ca și Iuda Iscarioteanul. Cel ce s-a sinucis fiind bolnav și ieșit din minți poate fi slujit. Sinucigașul care s-a omorât din împușinarea sufletului, adică din frica de oameni, sau de persecuții, sau de boală care nu i-a atins mintea, acela nu poate fi pomenit.“ (cap. 250)

Când avem cazuri de sinucidere cu bună știință sau în integritatea facultăților mintale, atunci ne conformăm întru totul practicii îndătinată în Biserica Ortodoxă de a nu acorda asistență religioasă celor din această categorie. Aceasta pentru că o asemenea faptă, de a-și lua singur viața, presupune o atitudine potrivnică lui Dumnezeu, necredință sau ateism, și dispreț față de credință și rânduielile bisericești. Sinucigașul se substituie lui Dumnezeu Care este singurul Stăpân al vieții oamenilor, Cel care ne dă viața și Cel care ne-o ia atunci când El socotește. Chiar dacă uneori suferința, mizeriile, bolile și atitudinile ostile ale semenilor ating cote de nesuportat, nu avem voie să ne luăm viața pe care nu ne-am dat-o noi, păcatul deznădejdiei fiind unul din cele mai grave pe care le săvârșim, păcat împotriva Duhului Sfânt și fără de iertare. „Cine pierde nădejdea în mila lui Dumnezeu, zice Fericitul Augustin, Îl necinstește la fel cu cel ce se îndoiește de existența Lui“. „Iuda a jignit pe Domnul mai puțin vânzându-L, decât îndoindu-se de bunătatea Lui; el a pierdut nu atât din pricina nelegiuirii sale, cât din pricina deznădejdiei sale“, zice Fericitul Ieronim.

Iată de ce, celor care se sinucid, din necredință sau din deznădejde, nu li se săvârșește slujba înmormântării.

Preot Ciprian GENES

Îndrumări pentru înmormântarea sinucigașilor

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința din 8 iunie 1949, a hotărât următoarele: „Slujba înmormântării sinucigașilor «ieșiți din minte» să fie făcută numai de către un singur preot și nu în locașul sfintei biserici, ci pe marginea gropii, iar preotul să poarte numai epitrahilul, săvârșind slujba după ritual redus. Să nu se tragă clopotele și să nu se țină cuvântări“ (Temei nr. 7923/1949).

SFINȚII TREI IERARHI

În rândul marilor ierarhi, teologi și sfinți ai Bisericii creștine, un loc aparte îl au Sfinții Trei Ierarhi Vasile cel Mare, Grigore Cuvântătorul de Dumnezeu și Ioan Gură de Aur.

Ziua de 30 ianuarie a fiecărui an este dată de referință pentru învățământul teologic. În primul rând, este una dintre marile sărbători ale Ortodoxiei, iar în al doilea rând Sfinții Trei Ierarhi au devenit din anul 1936 protectori ai instituțiilor de învățământ teologic ortodox din întreaga lume, prin hotărârea dată la Atena de primul Congres al profesorilor de teologie.

Acești mari dascăli și ierarhi ai lumii reprezintă personalități proeminente ale epocii patristice, prin felul cum au reușit să întrupeze autenticul vieții creștine.

Vastul lor orizont intelectual și spiritual i-a făcut cunoscuți și apreciați în întreaga lume creștină, devenind modele de urmat pentru tinerii creștini, făcându-i să dorească să-și împodobească sufletul cu alese virtuți creștine și de a-și îmbogăți mintea cu cele mai folositoare învățături atât în domeniul teologic, cât și laic.

Seriozitatea, profunzimea gândirii le-au dobândind urmând cele două drumuri: al Bisericii și al școlii.

Aleasa educație primită în familie, frecventarea cu regularitate a bisericii și dragostea pentru studiu au contribuit la formarea caracterului și a personalității acestor mari dascăli ai Bisericii, stabilind o importantă legătură, necesară și astăzi, între instrucția școlară și educația religioasă.

Sfântul Vasile cel Mare reprezintă simbolul energiei și al acțiunii, puse în slujba oamenilor.

Ca teolog, Sfântul Vasile cel Mare și-a adus o contribuție importantă la triumful Ortodoxiei prin tratatul „Contra lui Eunomiu”, arătând că Dumnezeu nu poate fi cunoscut în ființa Sa, ci numai prin lucrările Sale.

În tratatul „Despre Duhul Sfânt” dedicat episcopului Amfilohie, Sfântul Vasile cel Mare arăta egalitatea Duhului Sfânt cu celelalte Persoane ale Sfintei Treimi.

Ca îndrumător al vieții duhovnicești, Sfântul Vasile cel Mare a alcătuit în Pont, împreună cu Sfântul Grigorie de Nazianz, *Filocalia*, cuprinzând texte ascetice.

Sfântul Grigorie de Nazianz reprezintă simbolul științei teologice.

Este primul dintre Părinții bisericești care folosește termenul de teologie.

Vorbind despre teologie, Sfântul Grigorie de Nazianz descrie procesul ce are loc înăuntrul său încercând să dezlege problemele credinței. Toate acestea au făcut ca Biserica să-i recunoască meritul, numindu-l „Teologul”.

Sfântul Ioan Gură de Aur reprezintă simbolul zelului apostolic prin cuvânt și prin faptă, pentru orientarea oamenilor spre învățătura Mântuitorului, pentru ca viața să fie trăită cu Hristos și prin Hristos.

Referindu-se la sublimitatea preoției, Sfântul Ioan Gură de Aur spune: „Deși preoția se exercită pe pământ, rangul ei face parte din categoria lucrurilor cerești, pentru că nu un om, nu un înger, nu un arhanghel nici vreo altă putere spirituală creată la fixat în acest rang, ci Duhul Sfânt Însuși”.

Sf. Trei Ierarhi au ridicat preoția pe culmile înalte ale slujirii lui Dumnezeu și a oamenilor, au creat prin teologia și viața lor cunoscuta „epocă de aur” a Bisericii creștine. Prin teologia și viața lor, au ferit Biserica de interpretarea unilaterală și simplistă a Sfintei Scripturi.

Sfinții Trei Ierarhi, și îndeosebi Sfântul Ioan Gură de Aur, au arătat că unitatea lumii are loc în biserică unde iubirea creștină s-a manifestat precum circula sângelui într-un organism.

Sfinții Trei Ierarhi au știut să îmbine Ortodoxia, adică învățătura cea dreaptă, cu ortopraxia, adică cu trăirea cea adevărată a credinței. Ei au păstrat plenitudinea Bisericii, plenitudinea

trăirii cu Hristos și în Hristos, apărând cu înțelepciune și curaj dreapta credință și unitatea Bisericii. Ei au învățat că lumea este opera lui Dumnezeu și că El este cauza și Creatorul cosmosului material și spiritual.

Și omul, prin efort personal și cu ajutorul harului revărsat din energiile divine necreate, poate deveni stăpân peste lume, dobândind fericirea și mântuirea.

Sfinții Trei Ierarhi și marii dascăli ai lumii Vasile cel Mare, Grigorie de Nazianz (Teologul, Cuvântătorul de Dumnezeu) și Ioan Gură de Aur (Hrisostom) rămân exemple și călăuze permanente în activitatea de pastorație, învățăturile lor fiind actuale mereu.

Andrei Nicolae PANȚÎRU
anul I, Seminarul Teologic Roman

EROII – SIMBOL AL VITEJIEI ROMÂNEȘTI

De la formarea de către Burebista, în sec I î.e.n., a statului dacic centralizat, de la epoca înfloritoare a societății dacice a lui Decebal și apoi de-a lungul a două milenii de existență, până în ziua de azi, poporul nostru a trebuit să ducă lupte grele pentru a-și constitui și apăra ființa proprie, entitatea națională.

Poporul român s-a născut în ținutul cuprins între Carpați-Dunăre-Nistru și Tisa. Acest ținut a fost hărăzit cu o natură încântătoare și cu multe bogății.

Străinii au vrut așadar să ne înrobească, să ne răpească pământurile, să ne spulbere ființa de neam, să ne facă să ne uităm limba, tradițiile și obiceiurile, legile și datinile, întreaga moștenire a strămoșilor, să ne pierdem credința în Dumnezeu.

Contactele cu civilizațiile antice, războaiele duse încă din cele mai vechi timpuri împotriva năvălitorilor, poporul român a trebuit să ducă o luptă îndârjită și necurmată, pentru a-și păstra ființa, pentru a-și asigura continuitatea pe teritoriul în care s-a născut și dezvoltat, în ciuda tuturor capcanelor istorice. Tot ce înseamnă luptă,

dârzenie, curaj, înălțare deasupra suferințelor, uitare de sine, avânt și sacrificiu suprem în numele patriei, totul este cuprins în simbolul vitejiei românești.

Posada – 1330; Rovine – 1934; Poarta de Fier a Transilvaniei – 1442; Vaslui – 1475; Jilște – 1574; Călugăreni – 1595; Șelimbăr – 1599; București-Dealul Spirii – 1848; Plevna – 1877; Mărăști-Mărășești-Oituz – 1917; București, Cluj – 1944 sunt doar câteva puncte de referință din lungul șir de bătălii pe care le-au dus oamenii care și-au avut aici, la poalele Carpaților, la malul Dunării și al Mării, leagănul și vatra.

În războiul pentru Independență, din Caraculău au plecat 10 persoane. La Grivița a căzut pentru onoarea țării Costache Șerbu. În bătălia de la Cireșoia – 1917, regele și generalul Averescu au poposit de mai multe ori în satul Caraculău, iar răniții erau tratați la hanul lui Vasile Arbore. În acest război numai din Caraculău au căzut 29 de eroi dintre care căpitanul Constantin Gavrilu, 2 sergenți: Ion Sandu și Ion Negoită și 26 de soldați.

În cel de-al Doilea Război Mondial au căzut 105 eroi din comuna noastră, Bârsănești, eroism ce păstrează în sufletele noastre întreaga putere de fascinație și emoție.

Când rostim numele eroilor, inimile ne pulsează puternic, fierbinte, fapt, firește pe deplin justificat. Lupta s-a purtat în numele Crucii, victoriile sunt înscrise în chenar de aur în istoria noastră milenară, cu jertfele ei cutremurător de mari ce n-au lăsat aproape nici un cămin neîndoliat, cu durerile grele ale poporului român, dar și cu marea lui reînviere.

Fie ca memoria celor ce au căzut pentru salvarea pământului nostru, oprind cu pieptul lor armatele dușmane, să trăiască veșnic în conștiința poporului, îmbărbătându-l întotdeauna în lupta pentru binele și prosperitatea României.

*Profesor istorie-geografie,
Lăcrămioara MITITIUC*

Școala cu clasele I-VIII Caraculău

Sfânta Treime – hramul bisericii din Caraculău

Una din marele sărbători din cursul unui an bisericesc, pe care noi creștinii le sărbătorim cu sfințenie, este sărbătoarea Dumnezeului nostru Celui închinat în Sfânta Treime – Tatăl și Fiul și Sfântul Duh; Creatorul și Mântuitorul și Sfințitorul – Mângâietorul, sărbătoare în care biserica din Parohia Caraculău își are hramul.

În parohia mai sus-amintită sărbătorirea hramului își are o veche tradiție, este o zi unică prin amploarea ei și datorită mării însemnătăți a sărbătorii din ziua respectivă, când toți creștinii, de la mic la mare, cu multă credință, piozitate și cutremur sărbătoresc pe Dumnezeul nostru preamărit în trei persoane: Tatăl și Fiul și Sfântul Duh.

Unicitatea zilei constă în numărul mare de preoți prezenți cu această ocazie, de obicei peste 10 (anul acesta au fost 12, numărul Apostolilor) printre

care, de cele mai multe ori avem onoarea de a-l avea în mijlocul nostru și pe părintele protopop Constantin Alupei.

Slujba deosebită, impresionantă, este datorită numărului mare de credincioși prezenți, din parohie și din parohiile vecine, pentru care biserica devine neîncăpătoare.

Slujba utreniei și răspunsurile la Sfânta Liturghie sunt date de elevii seminariști de la Seminarul Teologic „Sfântul Vasile cel Mare” din Iași, precum și de corul de fete condus cu multă măiestrie de cântărețul Fănică Blănaru.

Soborul de preoți, împreună cu credincioșii prezenți, se roagă cu această ocazie pentru cei vii și pentru cei adormiți, pentru eroii ce s-au jertfit pe câmpurile de luptă.

Pe fețele deja arse de soare ale credincioșilor se citește bucuria, do-

rința sfântă din toate puterile de a-L cunoaște pe Dumnezeu cât mai bine, știut fiind faptul că, cu cât se vor sili să-i împlinescă Sfânta Sa voie, cu atât se vor simți mai fericiți și vor dobândi și viață veșnică, cum zice Mântuitorul: „Aceasta este viața de veci, să Te cunoască pe tine adevăratul Dumnezeu și pe Acela pe care L-ai trimis, pe Iisus Hristos.”

Vreau să mulțumesc pe această cale tuturor celor care au fost prezenți, credincioșilor care ne-au ajutat și au contribuit pentru buna desfășurare și organizare a sărbătorii și de a adresa în continuare invitația de a fi mereu prezenți, în această minunată zi, pentru a da cu toții slavă și mulțumire lui Dumnezeu cu ocazia sărbătoririi hramului Sfânta Treime din Caraculău.

Preot Gheorghe PÂNZARU

VIATA SFÂNTULUI CUVIOS ANTIPA DE LA CALAPODEȘTI

(urmare din p. 1)

Părinții Cuviosului erau oameni simpli și deosebit de credincioși. Tatăl său se numea Gheorghe a lui Constantin Luchian. După tradiție, era diacon și slujea în Biserica satului. Mama sa, Ecaterina a lui Atanasie, era foarte evlavioasă, ceea ce a determinat-o, după plecarea unicului ei fiu la mănăstire, să se retragă într-o mănăstire, numindu-se din călugărie Elisabeta.

Mulți ani familia diaconului Gheorghe Luchian nu a avut copii, până când rugăciunea lor a fost ascultată de Dumnezeu, Ecaterina născând unicul copil pe care l-au numit Alexandru. S-a răspândit îndelung știrea că Ecaterina a născut fiul fără de dureri, ceea ce denotă evlavie, credință și dorința de a avea copii a acestei mame binecuvântate de Dumnezeu. Alexandru, ca orice copil a acelor ținuturi, a crescut sub oblăduirea bunilor lui părinți, îndeletnicindu-se din fragedă copilărie cu munca și obiceiurile casei. Era un copil închis și avea o fire meditativă, fără să exteriorizeze lucrarea lui Dumnezeu în sufletul său. Încă de copil era foarte misterios. Se spune că, pe când păștea oile tatălui său, prin pădurile din împrejurimile Calapodeștiului se găseau mulți șerpi veninoși. Alexandru îi lua în mână fără să i se întâmple ceva vătămător, producând spaimă celor din jur care îl priveau cu uimire.

Copilul Diaconului Gheorghe Luchian din Calapodești părea lipsit de posibilitățile obișnuite, naturale, dând impresia unui copil simplu și neîndemânatic, dar darul lui Dumnezeu era cu el. Mult timp nu a putut să învețe carte, deși s-a ostenit necontenit. Aреușit să facă totuși o brumă de școală în satul natal. Dar școala lui de bază era Sfânta Biserică pe care o frecventa cu multă dragoste și regularitate. Între timp, tatăl său părăsește cele vremelnice și se mută la cele veșnice, Alexandru rămânând fără sprijin. De aceea, adolescentul Alexandru a trebuit să ia rolul tatălui, muncind din greu pentru susținerea casei și a familiei. Mama sa, Ecaterina, l-a încredințat unui meșteșugar pentru a învăța legătoria de cărți. În casa acestuia a suferit cu bărbăție toate neplăcerile și ocările stăpânului său aspru. Orfan, fără apărare, Alexandru cu ajutorul lui Dumnezeu, și-a însușit totuși cunoștințele meșteșugului și, întorcându-se în satul natal, a ridicat propria legătorie, devenind sprijin de nădejde și mare bucurie mamei sale văduve. Cu toate că binecuvântarea lui Dumnezeu și îndestularea domnea în familia Luchian, inima tânărului gospodar nu-și găsea alinare în cele pământești. Sufletul său căuta să se liniștească în ceva mai bun decât bunăstarea acestei lumi trecătoare. Se retrăgea uneori în liniște și medita la cuvintele psalmistului: „Spune-mi Doamne calea în care voi merge” (Ps. 142, 8). Contemplând mereu cuvintele Domnului, rugându-se și plângându-lă la icoana Mântuitorului, când a împlinit vârsta de 20 de ani, mintea lui s-a iluminat, o bucurie divină i-a inundat inima și, printre lacrimi, a exclamat ca pentru sine: „Așa Doamne, eu voi fi călugăr, aceasta este voia Ta pentru mine. Da, Doamne, voi lua crucea și voi urma Ție.” Mănat de acest gând, într-o noapte, Alexandru părăsește casa pământească și pleacă către Lavra Neamțului. Nu mai amintim aici de ispitele întâmpinate în drumul către marea lavră, însă după câteva zile ajunge în biserica Mănăstirii Neamț unde cade plângând înaintea icoanei Maicii Domnului, făcătoare de minuni, căreia îi cere să îl acopere și să îl ajute în noua hotărâre care s-a pornit să o îplinească. Din cauze necunoscute, starețul Mănăstirii nu l-a primit în obștea de la Neamț, dar a fost sfătuit de un părinte al mănăstirii să se îndrepte către mănăstirea Brazi din Vrancea, curând reorganizată de ucenici ai starețului Paisie. Ajunge, într-adevăr, la Brazi unde a fost primit doar ca pelerin, însă șederea sa s-a prelungit timp de 2 ani. Viața lui era plină de necazuri și lipsuri. Nu i se dădeau încă haine mănăstirești și nici chilie. Dormea cum putea în colibă sau pe podeaua

bucătăriei. Odată adormind pe câmp în fân, a fost troienit de zăpadă și pe jumătate înghețat, abia a fost reanimat și adus la mănăstire. La nevoițele trupești, priveghere și post, tânărul nevoitor al lui Hristos adăuga rugăciunea minții pe care a deprins-o de la ieroschimonahul Ghedeon, duhovnicul mănăstirii. Văzându-l atât de sârguitor, acesta l-a sfătuit să meargă la Muntele Athos. Pentru binecuvântare s-a adresat starețului Dimitrie. Se pare că Arhimandritul Dimitrie întotdeauna reținea pe cei care doreau să se îndrepte către Muntele Athos, însă de data aceasta, spre uimirea tuturor, s-a învoit și a binecuvântat plecarea tânărului Alexandru la Athos, adăugând că el însuși îl va tunde anticipat în călugărie. Într-adevăr așa a fost. Înainte de plecarea către Grecia, tânărul nevoitor a primit chipul îngeresc din mâna marelui stareț Dimitrie, dându-i-se numele Antipa. Ajungând în Sfântul Munte s-a stabilit în chiliea unor doi conaționali moldoveni Nifon și Nectarie, renumiți isihaiști ai acelor timpuri. Antipa s-a pus sub ascultarea acestora, continuând să sporească în fapte bune și-n rugăciune curată. După puțin timp, la sfatul acestora, părintele Antipa a intrat în mănăstirea grecească Efigmenul, unde a fost rânduit să lucreze la bucătărie. Fără să cârtească a lucrat 4 ani în această grea ascultare. Ispitele, neodihnele și lupta interioară l-au adus pe Antipa în pragul pierderii liniștii sufletești dobândite în singurătate. Însă, strigând puternic la Maica Domnului, aceasta l-a salvat de la disperare și deznădejde. Odată cu aceasta a venit și chemarea din partea celor doi isihaiști moldoveni a părintelui Antipa la o lucrare mai aleasă: asceza în pustietate. În acel timp Nifon și Nectarie doreau să pună bazele Schitului Prodrom și au dorit să îl angajeze și pe Antipa la această grea lucrare. Părintele Antipa însă i-a rugat să îl lase în pustie pentru a se liniști. Cu toate insistențele părintelui Nifon, Antipa nu a cedat nicicum. Nedorința acestuia s-a exprimat vădit, încât la plecarea în pustie a părintelui Antipa nu i-a dat absolut nimic din ceea ce era necesar pentru începutul vieții pământești. Cu mâinile goale, părintele Antipa s-a așezat într-o colibă pe jumătate distrusă și goală. Doar într-un ungher se afla o mică iconiță a Maicii Domnului pe care din îndelungata afumare nu se putea desluși chipul Preacuratei. Părintele Antipa s-a bucurat mult de această descoperire, simțind prezența unui tezaur duhovnicesc în obiectul sfânt. Îndată, luând acea iconiță, s-a îndreptat către un cunoscut zugrav al acelor vremuri în Sfântul Munte, pe nume Paisie, venit din părțile Kievului, rugându-l să-i curețe cu grijă icoana. Părintele Paisie, după lungi insistențe, a convenit să-i curețe icoana. După un timp anume, zugravul Paisie a înapoiat Părintelui Antipa icoana complet nouă, cu jurământ încredințându-l că ea a devenit așa numai de la o simplă spălare și că acest fenomen extraordinar l-a mirat foarte mult. Era o icoană făcătoare de minuni, de care Antipa nu s-a mai despărțit, purtând-o cu el în toate peregrinările sale ulterioare. În prezent icoana se află în Mănăstirea Valaam, în Biserica Cuvioșilor Serghie și Gherman, așezată într-un iconostas a bisericii celei mari.

După întâmplarea minunată cu icoana, Antipa a început să-și amenajeze peștera sa. Nu o avea decât pe Maica Domnului. Peștera umedă pe jumătate ruinată, mijloace de reparare imposibil de găsit, Părintele Antipa a fost cuprins de tristețe. Se ruga și plângea, având nădejde că Maica Domnului îl va lumina, ceea ce s-a și întâmplat. Odată, mergând copleșit de gânduri pe cărările pustii ale Muntelui Athos, îl oprește un sihastru necunoscut care îi spune: „Părinte, niște oameni evlavioși mi-au dat cinci galbeni și m-au rugat să-i înmânez celui mai sărac pustnic al muntelui. Eu nu știam cine este acela, dar mi-am zis: lată plec pe cărări lăaturalnice și primul pustnic pe care îl voi întâlni acela este cel mai sărac din munte. Așa că primește acești bani. Probabil îți sunt necesari.”

(continuare în p. 8)

(urmare din p. 7)

Cu acești bani Părintele Antipa a început repararea

VIATA SFÂNTULUI CUVIOS ANTIPA...

chiliei sale. Agăsit pe un meșter chilioț pe care l-a angajat să lucreze tâmplăria. Acela a lucrat 4 zile cu spor, iar a cincea zi tâmplarul s-a îmbolnăvit de holeră pentru care lucru Părintele Antipa s-a alertat foarte tare. Cum acesta căzuse nu departe de peșteră, Antipa neavând putere să îl ducă pe bolnav în interiorul chiliei ca să îl așeze înaintea icoanei Maicii Domnului, a scos icoana și a pus-o în apropierea bolnavului rugându-se cu lacrimi să aibă milă de acesta. Deodată acesta a început să se liniștească și după un timp să se ridice de la pământ ca și cum nu i se întâmplase nimic. Maica Domnului îl vindecase pentru rugăciunile fierbinți ale Părintelui Antipa. Chilioțul meșter a continuat lucrarea de reamenajare a peșterii și după câteva săptămâni Părintele Antipa a început să locuiască în bune condiții în ea. A revenit la lucrarea interioară a rugăciunii și a trezviei. Confecționa linguri din lemn pe care le vindea la Kocia iar cu banii își cumpăra cele necesare traiului zilnic. Pentru sfaturi duhovnicești mergea adesea la un renumit pustnic al acelor timpuri, Schi-monahul Lavrentie. De la acest minunat ascet a învățat multe lucruri folositoare în progresul spiritual și al statomniciei.

Între timp gândul Părintelui Nifon de înființare a Schitului Prodrom prindea contur. Lângă Iași la Bucium se construie un metoc al Muntei Athos unde se adunau bani și bunuri pentru construirea Prodromului. În aceste împrejurări cei doi părinți îmbunătății, Nifon și Nectarie, au insistat pe lângă Părintele Antipa să le fie colaborator. În cele din urmă acesta s-a înduplecat să îi ajute. Astfel Părintele Antipa a intrat în obștea care se înfiripa la Prodrom devenind la cererea egumenilor diacon și preot. Lucrările pentru organizarea schitului au obligat pe Părintele Nifon să meargă în Moldova pentru a colecta ajutoare, unde a rămas trei ani. În tot acest timp coordonarea treburilor schitului a rămas în grija Părintelui Antipa. Între altele a fost însărcinat să devină și duhovnicul obștii. Înapoiindu-se Părintele Nifon în Athos, a venit rândul lui Antipa să plece în Moldova pentru ajutoare. Astfel Părintele Antipa pleacă la Schitul Bucium, metocul Prodromului din Moldova cu mandatul de la Părintele Nifon să fie economul schitului de lângă Iași. Părăsește Athosul pentru totdeauna, însă Muntele Sfânt îl întârise duhovnicește, și oriunde ar fi ajuns Antipa avea o statomnicie imutabilă. În Schitul Bucium, timp de trei ani, dă dovadă de bună chivernisire a treburilor administrative, dar și de paternitate spirituală pentru credincioșii pelerini ce-și căutau alinare la acest schit. În zilele ascetismului său la Muntele Athos, din cauza postului prelungit, Părintele Antipa simțea o amărăciune în gură. De la sosirea în Moldova, după doi ani, amărăciunea aceasta s-a transformat într-o dulceță neobișnuită. Nedumerit de acest fenomen, îl întreabă pe Mitropolitul Iosif ce ar însemna acest fapt. Arhiepiscopul i-a explicat că o astfel de senzație este rodul postului căci așa învață și Sfântul Isac Sirul, care zice: „Însuși Domnul amărăciunea pustiitoare o preface în dulceță neobișnuită.”

Datorită spiritualității sale, Părintele Antipa s-a bucurat de multă atenție la Bucium. Activitatea sa în conducerea metocului a fost deosebit de fructuoasă. Donațiile pentru metoc și Prodrom s-au înmulțit considerabil. Dar Antipa tânjea după liniștea Athosului și ruga pe Părintele Nifon să-i îngăduie revenirea, ceea ce nu a obținut.

La un moment dat însuși Nifon revine la Iași pentru a multiplica ajutoarele pentru schitul românesc. Observând că greutatea credincioșilor din împrejurimile Iașului sunt din ce în ce mai multe, nu a mai insistat strângerea de ajutoare în țară. Atfel, s-a hotărât să treacă în Rusia pentru acest fapt și a dorit să fie însoțit de Părintele Antipa. Au rămas o parte de timp împreună. Cu puținul acumulat din Rusia, Nifon se întoarce în Moldova lăsându-l pe Antipa la Moscova. Acesta s-a așezat la niște negustori binecredincioși, într-o căsuță aparte. Își petrecea viața în liniște, consacrand tot timpul rugăciunii. Treptat se acomodează cu limba și tradiția Ortodoxiei rusești. Rareori, și numai după o invitație deosebită, ieșea din propria

izolare. Între timp, adunarea daniilor se desfășura foarte bine, le expedia în Mol-

dova, ca apoi să fie transportate la Prodrom. Se pare că la un moment dat saloanele largi ale casei negustorului s-au umplut de vase scumpe, îmbrăcăminte, veșminte, valuri de stofe, clopote etc. Toate au fost trimise înspre Athos, iar Antipa se mângâia cu gândul la bucuria părinților atoniți la primirea acestora. Din păcate acestea nu au ajuns la destinație. Vaporul cu care au fost trimise darurile, împreună cu toți călătorii s-au scufundat în timpul unei furtuni în Marea Neagră. Ca de obicei, în noaptea catastrofei Părintele Antipa se găsea în rugăciune. Deodată în chilia sa din grădina negustorului moscovit s-a auzit un zgomot. Sticla chivotului în care era așezată icoana Maicii Domnului din Athos a plesnit zgomotos. Era semnul unei dureri nespuse. Anunța pieirea vasului în apele Mării Negre, moartea călătorilor și pierderea bunurilor. Binefăcătorii moscoviți își plângeau pierderea darurilor, însă Antipa nu s-a împușinat cu duhul. Din cauza faptului că ce trimise de la Moscova au dispărut în apele involburate ale mării, entuziasmul străngerii de ajutoare pentru Prodrom, în Moscova, s-a diminuat. De aceea, Părintele Antipa se mută la Sankt Petersburg, dar de data aceasta nu mai adună bunuri, ci numai bani. În scurt timp adună o sumă importantă de bani autohtoni (ruble). Pentru trimiterea lor la Athos aceștia trebuiau să fie schimbați în monede de aur. Din păcate, tranzacția era interzisă în acea perioadă de Casieria Centrală a metropolei. Părintele Antipa a îngenunchiat atunci la icoana Maicii Domnului pe care o purta cu el. În timpul rugăciunii, Maica Domnului i-a luminat mintea să ceară sprijinul Mitropolitului locului. Într-adevăr, se adresează Chiriarhului din Petersburg care, la rândul-i, intervine la autorități și ministrul finanțelor acceptă o excepție de la ordinul generalizat și îngăduie tranzacția în aur cerută de Părintele Antipa. Astfel, o importantă sumă de bani în aur este trimisă Prodromului prin grija acestui minunat părinte. Donațiile se reiau și din partea moscoviților, așa încât lucrarea părintelui pentru adunarea ofrandelor Antipa propășea simțitor. Acest succes se datora în principal sentimentului de adâncă încredere pe care o inspira minunatul părinte Antipa. În Moscova ca și în Petersburg oameni binevoitori din toate păturile sociale i se adresau și pentru îndrumări duhovnicești. Între timp și-a făcut mulți ucenici și fii duhovnicești. Chiar și mitropoliții Isidor al Petersburgului și Filaret al Moscovei îi arătau multă bunăvoință și de multe ori se întrețineau cu el în cele duhovnicești.

După alte minunate întâlniri cu călugări, notabili, oameni ai regimului, ierarhi, Părintele Antipa a cerut binecuvântare de la Părinții Nifon și Nectarie să facă o vizită Mănăstirii Valaam din părțile Novgorodului. Primind binecuvântare, Părintele Antipa a plecat la Valaam. A fost uimit de această sfântă mănăstire dar și de intensitatea vieții duhovnicești de aici. S-a așezat într-o chilie singuratică în Schitul Tuturor Sfinților. În singurătatea de la Valaam rugăciunea a devenit unica îndeletnicire. În afară de împlinirea slujbelor potrivit rânduielilor, Părintele Antipa, în fiecare zi, citea două catisme pentru Maica Domnului și făcea 300 de metanii. Pomelnicul Sfântului Antipa era foarte mare. Pomenea pe toți binefăcătorii și donatorii timp de mai mulți ani. Între toate acestea repeta permanent rugăciunea lui Iisus. Rugăciunile particulare le rostea în limba română, iar slujbele în slavonă. În prima săptămână a Postului Mare Părintele Antipa nu mânca nimic și nici nu bea. Același lucru îl făcea în fiecare luni, miercuri și vineri în afara perioadelor speciale ale anului bisericesc. Cu multă dragoste acorda timp și celor care îi cereau sfatul, de aceea, avea foarte mulți fii și fiice duhovnicești. Între aceștia erau și oameni cu mijloace materiale importante. La propunerea Părintelui Antipa ei făceau cu bucurie ofrande pentru nevoile mănăstirilor din Rusia dar și pentru cele din Muntele Athos. Compătimitor în genere față de cei ce se străduiesc să construiască în mănăstiri multe acareturi, necesare obștii și pelerinilor, totuși Sfântul Antipa nu era totdeauna de acord cu pasiunea pentru

construcții de prisos: „*Multe mănăstiri s-au construit în Rusia și în alte părți – spunea el – pretutindeni se zidește, dar grijile și construcțiile sunt treburi cu forțotă, treburi lumești. Viața monahului este în Biserică, treaba lui este pravila monahală.*”

Sfântul Antipa, în toată viața sa nu și-a coborât mintea la cele lumești. Dumnezeu era pentru el singura grijă. Toată grija lumească, în ciuda tuturor ascultărilor și responsabilităților, a reușit să o îndepărteze din viața lui. De aceea trăia în cea mai aspră sărăcie. Se spune că în chilia lui nu avea nimic de prisos, fiind mai mult goală. Nu avea nici pat nici scaun, doar o măsuță mică pe care avea niște cărți de rugăciune și de spiritualitate, acestea fiind singura lui avere. Pe podea era așternută o cergă moldovenească pe care se așeza după lungile ore de rugăciune.

Din momentul ajungerii sale la Mănăstirea Valaam, s-a îndrăgostit de acest așezământ monahal încât avea să-și exprime această dragoste într-un mod cu totul aparte: „*Tezaurul care-l am cu mine, icoana Maicii Domnului nu o voi lăsa nimănui, decât acestei mănăstiri care m-a primit și pe care o iubesc mai mult ca orice.*”

Mulți ani petrecând în aspră schivnicie, Părintele Antipa nu a deranjat niciodată pe nimeni, mai ales că Dumnezeu l-a înzestrat și cu darul sănătății. La medicamente și la medici nu a apelat niciodată. Totuși viața aspră, postul și privegherea, cu timpul i-au șubrezit trupul. Înfățișarea lui viguroasă de moldovean autentic n-a demascat că o boală interioară a început să-l răpună. În cursul unui an o tuse convulsivă l-a chinat permanent. Aceasta i-a șubrezit puterile. În anul bolii sale, săptămâna Patimilor și săptămâna Paștilor, Sfântul Antipa le-a petrecut ca de obicei la mănăstirea mare Valaam. În Sâmbăta Mare a participat la Sfânta Liturghie, la sfârșitul căreia el a zis ucenicului care îl însoțea: „*În timpul Sfintei Împărtășanii eram în Altar și m-am uitat din ușile de miazăzi în biserică. Monahii de acum se împărtășesc și fețele unora din călugării împărtășii luminau ca soarele. Nu cunosc numele acestor monahi. Mai înainte, lucruri ca acestea eu nu am văzut.*”

În toamna târzie a aceluia an, Părintele Antipa stătea în singurătatea schitului său rugându-se. Deodată s-a făcut un zgomot mare. Icoana de la Muntele Athos a Maicii Domnului s-a mișcat de la locul ei, iar altele au căzut de pe peretele unde erau așezate. Deodată icoana Maicii Domnului a plecat singură prin aer și s-a oprit pe pieptul Părintelui Antipa. Bătrânul s-a speriat. A sărutat-o cu evlavie, apoi a reșezat-o cu grijă la locul ei. Acest fapt, Sfântul Antipa l-a povestit unuia dintre ucenicii lui mai înainte cu trei zile de trecerea lui la cele veșnice. A chemat apoi pe părinți pentru a-i face slujba Sfântului Maslu. Bătrânul se ruga împreună cu ei, însă el simțea că sfinții îngeri erau împreună cu slujitorii.

Cu două zile înaintea sfârșitului pământesc al Părintelui Antipa, în biserică mare a mănăstirii Valaam, ca de obicei, se slujea Vecernia. Deodată ceva puternic a căzut pe pardoseala bisericii. Era căderea unui bătrânel, lovit de apoplexie. Starețul a luat agheasmă și a udat fața celui căzut, încercând să-l reanime, însă fără nici un rezultat.

...DE LA CALAPODEȘTI

Bătrânul murise. Era un semn. Căci în aceeași noapte Sfântului Antipa i-a fost foarte rău, însă spre dimineață revenindu-și puțin,

spre mirarea tuturor s-a adresat celor din jur: „*Cine a murit la noi în mănăstire?*” În schitul Sfânta Treime încă nu se știa de cele întâmplate în marea lavră. De aceea frații nu știau nimic din ceea ce se petrecuse și au răspuns: „*Nimeni.*” Sfântul Antipa i-a contrazis: „*Nu. A murit un bătrân în biserică. Egumenul a luat apă sfințită, dar n-a ajutat, pentru că Dumnezeu avea altă rânduală pentru el.*” Cu toții ascultau nedumeriți pe Părintele Antipa. Bătrânul era înaintemergătorul plecării din această lume a Părintelui Antipa. În ultima noapte a vieții sale pământești, Părintele Antipa, ca de obicei, a ridicat mâinile ca la rugăciune, dar de data aceasta a chemat la sine pe bătrânul atonit Leontie: „*Leontie! Leontie! Unde este Leontie...?*” Ucenicii l-au întrebat: „*Părinte Antipa cu cine grăiești? Vezi că nu-i nimeni în preajmă decât noi.*” Spre dimineață, Sfântul Antipa simțin-du-și sfârșitul a cerut ca Sfânta Liturghie să se slujească mai de vreme. Așa s-a făcut și sfântul s-a împărtășit cu merindea cea veșnică. Liniștit, în chilia sa a rugat pe ucenic să citească din Psaltire, apoi Ceasul al IX-lea și Acatistul Maicii Domnului. În timpul citirii acatistului, sufletul încărcat de virtuți al Sfântului Antipa a plecat din trupul ostenit de boală și atâtea nevoițe. Era în ziua de 10 ianuarie 1882, în anul al 66-lea al vieții sale.

Cunoscându-se viața lui plină de sfințenie și curăție, nu după mult timp Biserica Rusiei și a Greciei l-au canonizat. Datorită faptului că Biserica Ortodoxă Română este mult mai scrupuloasă în canonizarea celor ce au plăcut lui Dumnezeu din fiii neamului, acceptarea canonizării sfântului Antipa s-a realizat mult mai târziu. Acest fapt s-a împlinit în ședința Sfântului Sinod din mai 1992. Prin tomosul sinodal, întocmit cu

acel prilej, s-a hotărât cinstirea *Cuviosului Antipa Atonitul*, (așa este cunoscut în Sinaxarele Ortodoxiei Universale), ca sfânt al Bisericii Ortodoxe Române cu titulatura de *Sfântul Cuvios Antipa de la Calapodești*. Episcopia Romanului, în a cărei jurisdicție canonică se află locul de naștere al sfântului, a căutat să promoveze cultul și cinstirea lui, prin construcții de biserici, paraclise, așezământe social-caritabile și alte activități religio-culturale. Semnatarul acestor rânduri a fost rânduit să întocmească Sinaxarul, slujba Vecerniei, Utreniei și Acatistul Cuviosului, care au fost aprobate de Sfântul Sinod al Bisericii noastre în anul 2004.

Prin urmare, anul acesta, în luna mai, se împlinesc 15 ani de la proclamarea canonizării în Biserica noastră a acestui mare sfânt al Eparhiei Romanului, dar care este recunoscut și cinstit în toată lumea ortodoxă.

Cu acest prilej, prin intermediul acestei publicații, am dorit să facem cunoscut credincioșilor noștri, pentru prima dată mai pe larg, viața și activitatea acestui părinte minunat, ieșit din vița neamului nostru românesc.

Sfinte Cuvioase Părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Doamne,-ntoarce-Ți fața

Doamne,-ntoarce-Ți fața dragă
Înspre mine cel mai mic
Și iubirea-Ți să m-aleagă
Un statornic ucenic.

Mă cuprinde iar fiorul
Dar nu-i dudul lui Zaheu
Și așa mă arde dorul
După Tine, Domnul meu.

Iată, vin plângând la Tine,
Printre ultimii chemați,
Doamne,-ndură-Te de mine,
Șterge-mi ochii-nlăcrimați.

Cu-al meu dor și cu-al meu nume
Scrie-o filă-n cartea Ta,
Când mă vei chema din lume
Nesfârșit să-Ți pot cânta!

Presb. Nina RONCEA

UN EROU DIN GURA VĂII SERGENTUL VASILE APOSTOL

(urmărire din p. 2)

dincolo de râul învolburat care-și ducea apele spre marele liman de lângă Cetatea Albă.

După 6 august, când acțiunile Regimentului 27 Dorobanți au fost orientate către Odessa, pământul din jurul localităților Vacarjani, Dalnic, Tatarka și Frendental a fost udat cu sângele soldaților și ofițerilor români.

Luptele de la Dalnic și Vacarjani, duse de subunitățile acestui brav Regiment în intervalul de timp de la sfârșitul lunii august până la mijlocul lunii septembrie 1941 a fost cele mai grele și au solicitat cele mai numeroase jertfe omenești. Regimentul 27 Dorobanți, aflat în eșalonul I al Diviziei 6 Infanterie, a luat cu asalt în repetate rânduri pozițiile dușmane de apărare de la Dalnic, a respins energic numeroasele contraatacuri de infanterie sprijinite de tancuri și artilerie, iar pierderile suferite au fost foarte mari.

Numărul ostașilor români căzuți pe câmpul de luptă din rândurile Regimentului I-au determinat pe comandantul Diviziei 6 Infanterie, generalul Romulus Ivanovici, să trimită, la 7 septembrie 1941, o adresă la unitate cu următorul text: „În conformitate cu ordinul telegrafic numărul 11252 din 5 septembrie 1941 dat de Statul Major al corpului 3 Armată, cu onoare vă rugăm să binevoiți a raporta cărei cauze se datorează numărul mare de dispăruți din unitatea dumneavoastră în intervalul 28 august-5 septembrie 1941.“

Studiind corespondența cooperativă a Regimentului 27 Dorobanți și documentele îngălbenite de vreme, am identificat raportul colonelului Petre Manu, pe care îl redăm pentru cititorii noștri: „La ordinul dumneavoastră, numărul 45477 din 7 septembrie 1941, am onoarea a raporta că numărul mare de dispăruți de la 28 August la 5 Septembrie 1941 se datorează contraatacului dat la flancul drept al Regimentului în luptele de la Vasny în ziua de 30 August 1941 când am avut dispăruți: un căpitan activ și 43 grade inferioare. Dispăruții sunt, parte din ei probabil morți și negăsiți de noi din cauză că a urmat depășirea noastră de Regimentul 16 Dorobanți“.

La 28 Septembrie 1941, comandantul Regimentului 27 Dorobanți adresa

un alt raport comandantului Diviziei 6 Infanterie pe care îl redăm, de asemenea, pentru ca cititorii care nu au cunoscut grozăviile Războiului, să încerce să și le imagineze și să respecte cu sfințenie, jertfa înaintașilor noștri. „Am onoarea a raporta că au fost înmormântați în cimitirul Regimentului 27 Dorobanți, aflat la intrarea de Vest a satului Lenintal, 2 sublocotenenți necunoscuți și un număr de 60 de grade inferioare, de asemenea necunoscuți. Acești ofițeri și trupă fac parte din unitățile care au luptat la cota 48,0 în fața satului Dalnic. Nu au putut fi identificați, deoarece au intrat în putrefacție, fiind morți de 2-3 săptămâni“.

Numai Dumnezeu poate ști dacă printre cele „60 de grade inferioare“, cum menționa comandantul Regimentului 27 Dorobanți Bacău, înmormântați în cimitirul de la Lenintal, se află și sergentul Vasile Apostol din Gura Văii, dispărut în ziua de 9 Septembrie 1941 și decorat cu medalia „Bărbăție și Credință“.

Probabil firul vieții sergentului Vasile Apostol a fost întrerupt, acolo lângă Dalnic, departe de meleagurile sale natale, de locurile mirifice ale Bacăului, de părinții, frații și fiul său, Alexandru, care au trăit ani în șir cu speranța că, într-o zi, Vasile se va întoarce.

Zadarnic fiul sergentului erou de la porțile Odesei a căutat să întrezărească chipul tatălui său cercetând hărțile cu drumul de luptă al Regimentului 27 Dorobanți.

Zadarnic tatăl sergentului, cu lacrimi în ochi, a căutat să afle, în luna Noiembrie 1941, când Regimentul s-a întors de pe front în garnizoana de reședință la Bacău, care au fost motivele pentru care fiul său nu s-a mai întors acasă. De la câțiva foști camarazi din Regiment, Nicu Apostol, tatăl sergentului dispărut a aflat că fiul său a fost un luptător curajos, iubit de soldații din grupa de cercetare pe care a comandat-o și care, cu prețul jertfei supreme, și-a respectat jurământul față de Patrie și glorioșii săi înaintași.

Sergentul Vasile Apostol nu a uitat niciun moment că strămoșii ne-au lăsat, drept moștenire, țara, dar și porunca sa transmisă din generație în generație, de a o apăra cu orice sacrificiu, chiar cu prețul vieții dacă va fi nevoie și de o transmite, la rândul nostru, generațiilor viitoare, liberă, independentă și suverană.

REZIDIREA ÎN DRAGOSTE

Trăim prin mila lui Dumnezeu în această lume și ne bucurăm de vederea lucrurilor înconjurătoare, le palpăm cu privirea, cu gândul... etc. Raționăm și căutăm să dăm fiecărui lucru o explicație, un sens și ne raportăm de cele mai multe ori la ceea ce este văzut, uitând de ceea ce este nevăzut și de maximă importanță uneori. Ne facem vinovați de faptul că nu vrem să trecem dincolo de poarta ce se deschide spre un alt fel de viațuire, o viațuire duhovnicească. Ne facem vinovați pentru faptul că ne oprim mereu la „efemer“.

Astăzi, efemerul (și tot ceea ce este non-valoros) s-a urcat pe scara valorilor pe cele mai înalte culmi și este aclamat cu frenezie. Pentru „efemer“ se calcă pe cadavre, minciuna este ridicată la rang de adevăr, onoarea, bunul simț, prietenia sinceră și fără interese meschine sunt catalogate ca fiind „depășite“. Dragostea pentru semenul nostru, propovăduită atât de maiestru de Sf. Ap. Pavel în cuvântările sale, se stinge, abia licărind icicolo în viața noastră. Ce să mai vorbim de iubirea de frumos, de artă, de natură, de poezie? Sunt lucruri fără importanță pentru marea majoritate a oamenilor din toate sferile societății.

Astăzi primează banul, rânjetul viclean, privirea piezișă, vorba răstălmăcită, primează grotescul și mitocănia, primează manea și bancul de prost gust. Iar dacă în acest imens câmp de spini mai iese câte un crin, el este supus pierzării.

Cu siguranță, unii din cei care citesc aceste rânduri sunt revoltați și pot afirma: Cine l-a mandatat pe acest părinte călugăr să afirme astfel de lucruri? Au mai făcut-o și alții. Vorbe goale! Timp pierdut! Acestora le spun că pe noi, preoții, ne-a mandatat Hristos cel Înviat și avem datoria să tragem mereu un semnal de alarmă. Le spun că am să rămân indiferent la acuze și reproșuri și că pledez răspicat pentru o întoarcere imediată spre templul nostru interior părăsit și dărămat.

Să ne apucăm să-l rezidim cu dragoste. Să-i redăm frumusețea! Numai atunci o să-l iubim pe aproapele nostru cu adevărat. Numai atunci o să-l privim sincer în ochi, o să prețuim adevărul în locul minciunii, o să iubim arta, poezia, pictura, toate adevăratele valori nepieritoare și mai ales o să prețuim viațuirea duhovnicească și Ortodoxia cu toată frumusețea și bogăția ei de valori.

Fie ca Lumina să ne însoțească pretutindeni!

Protosinghel Teodor AMBĂRUȘ

Am fost la Ierusalim...

Toți creștinii visează să spună aceste simple cuvinte, dar cu o conotație atât de mare. Le spun și eu pentru că, spre bucuria mea, mă număr printre acei creștini care, cu ajutorul bunului Dumnezeu, la inițiativa părintelui Constantin Alupei, protopopul de Onești, și cu binecuvântarea Preasfințitului Arhiepiscop Dr. Ioachim Băcăuanul, mi-am îndeplinit un vis pe care nu credeam că mi-l voi îndeplini vreodată, acela de a ajunge în Terra Santa (Pământul Sfânt).

Mi se părea o țară îndepărtată, greu de pătruns și străbătut, o țară cunoscută doar din povești, din Sfintele Evanghelii citite duminică de duminică, Evanghelii pe care acum le înțeleg mult mai bine, le văd aievea ca și cum totul s-ar desfășura sub ochii mei.

Programul amplu, foarte încărcat, realizat atât de minuțios de părintele protopop, ne-a facilitat vizitarea atâtor minunății din cuprinsul Raiului pământesc, am fost atât de incluși, luați de valul evenimentelor și al frumuseții locurilor vizitate încât mi se părea că cerul s-a unit cu pământul, că Dumnezeu este cu noi și ne călăuzește pașii, că nimic rău nu ni se poate întâmpla aici în țara de baștină a oricărui credincios.

Așa am citit într-o carte: că orice bun creștin, pe lângă țara în care s-a născut, mai are ca țară de baștină și Țara lui Iisus, locurile în care El S-a născut, a crescut, a propovăduit Evanghelia Tatălui Ceresc, a pățimit, a murit, S-a îngropat și a înviat pentru noi.

Zilele de început ale excursiei mi-au rămas întipărite în minte strâns legate de orașul Nazaret, orașul Maicii Domnului, orașul florilor, orașul de unde a început mântuirea noastră, orașul nașterii lui Iisus.

Nazaret – nume sfânt știut din colinde și din primele pagini ale Bibliei, este și simbolul îngerilor și al fecioarelor, orașul bunelor vestiri, orașul în care a început taina mântuirii noastre, aici Fecioara a vorbit cu îngerul Gavriil și s-a rostit pentru prima dată numele lui Iisus.

Nu-ți poți imagina ce simți când calci pe aceste locuri, parcă privirea delicată a copilului Iisus te urmărește peste tot și te îndeamnă la meditații, la rugăciune. Ne-au curs lacrimi de bucurie, ne-au curs lacrimi de mulțumire pentru că ne-a ajutat Iisus Hristos să ajungem acolo (învingând teama de avion), ne-au curs lacrimi în timp ce ne rugam pentru cei rămași acasă, pentru cei adormiți dragi ai noștri pe care-i purtăm în sufletele noastre, pentru

credincioșii rămași în parohie, care s-au rugat la rândul lor să ajungem sănătoși acasă. Acolo, pe pământul sfânt, Dumnezeu parcă dă mai ușor lacrimi la rugăciune, parcă ești mai aproape de El, parcă-i simți prezența mai profund, te cuprinde bucuria dar parcă și teama totodată și lacrimile-ți curg rugându-te din toată inima și cu toată speranța, fără să deznădăjduiești, fără să te gândești măcar o clipă că ți se poate întâmpla și ceva rău.

E greu, e foarte greu să exprimi în cuvinte avalanșa de sentimente, de trăiri, de răscoliri care se adună în sufletul unui creștin aflat acolo. Abia când ajungi acasă, când cu greu cobori cu picioarele pe pământ pentru a-ți relua viața cotidiană

Mormântul Sfânt, loc pe care din copilărie îl știam de la părinți, ca fiind locul de unde vine lumina la Paști, locul luminii lui Dumnezeu. Am aprins lumânări de acolo și le-am adus în biserica parohiei noastre, în casa noastră ca o binecuvântare de la Locurile Sfinte, de la locul luminii, pentru a ne lumina inimile, mintea și sufletele spre credința și lauda lui Dumnezeu.

În fiecare zi cât am stat la Ierusalim am mers și ne-am atins de Sfintele Moaște cu credință că luăm Sfințenie, luăm binecuvântare, iertare de la Dumnezeu.

Și la Mormântul Maicii Domnului am fost la fel de impresionați, mai ales că acolo l-am găsit pe părintele Anatolie, român de al nostru, de loc din Vișoara,

...la Ușa Umilinței - Betleem

deloc ușoară, te revezi alături de familie în bisericile vizitate, pe Muntele Ferișilor, pe Marea Galileii unde am fost în croazieră, pe Muntele Tabor, în Cana Galileii, la râul Iordanului, la Bethleem în ieslea cea săracă unde S-a născut, în Grădina Ghetsimani, la Ierusalim intrând pe Poarta de Aur pe unde odinioară a intrat Iisus călare pe asin.

Am văzut cele cinci pridvoare ale scâldătoarei Vitezda, scâldătoarea Siloanului unde a fost vindecat orbul.

Mănăstirea Sfântului Ilie, Mănăstirea Sfântului Sava, Biserica Vizitării unde S-a întâlnit Maica Domnului cu Elisabeta și i-a săltat pruncul în pântece, Muntele Sion, Betania – casa Martei și a Mariei – și nici nu-mi vine să cred că mi-am atins mâinile de mormântul lui Lazăr, cel înviat de Iisus, prietenul Său.

Lacrimile îmi curg și astăzi când îmi amintesc de ziua în care am urmat Drumul Crucii, plecând de la Pretoriu (unde a fost ținut închis Mântuitorul și scos în fața mulțimii cu tâlharul Baraba) și până la Golgota, făcând toate opririle pe care le-a făcut Iisus.

Momente solemne, de meditație profundă, de rugăciune, de mulțumire și adorare a lui Dumnezeu am petrecut la

comuna Târgu-Troțuș, prietenul familiei noastre.

Părintele ne-a primit cu toată dragostea, ne-a povestit despre icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului pe care astăzi o avem și noi în biserica din Caraculău.

Nu ne mai puteam lua ochii de la cele peste 600 de candelă așezate pe bolta bisericii împrejurul candelaburului celui mare, donația unui român.

Poate doar o treime din ce am vizitat și văzut am așternut pe hârtie.

Important nu este numărul nici măreția bisericilor și mănăstirilor vizitate, ci ceea ce trăiești cât te afli acolo pe pământul sfânt, important este felul cum îți transformi sufletul și inima, cum îl cunoști mult mai bine pe Dumnezeu.

În încheiere, aș dori să spun altceva: m-am convins pe deplin că orice creștin care a ajuns în Terra Santa trăiește cu speranța, cu nădejdea la Dumnezeu că măcar o dată se va mai întoarce acolo.

Îmi doresc acest lucru din suflet, nu doar pentru mine, ci mai ales pentru copiii mei.

Iar cine n-a fost niciodată și are posibilitatea, să o facă pentru că nu va regreta.

Presb. Marta PÂNZARU

Sfânta Lumină de la Ierusalim

An de an, la Ierusalim, de Sfintele Paști, se petrece una din puținele minuni la care participă o mare mulțime de credincioși: la Biserica Mormântului Domnului lumina Sfintei Învieri se pogoră din ceruri. Despre acest deosebit eveniment avem mărturie încă din secolul al II-lea și anume, din anul 135, când candelarele de la Sfântul Mormânt s-au aprins singure, așa cum mărturisea patriarhul Narcis al Ierusalimului.

În anul 1101, când Locurile Sfinte erau cucerite de cruciații latini, în noaptea Sfintei Învieri, slujba a fost oficiată de preoți latini, dar Sfânta Lumină nu a apărut. După ce preoții catolici au ieșit din biserică, la rugăciunea preoților greci ortodocși, Sfânta Lumină a apărut deodată, umplând toată biserica.

Un episod deosebit, legat de apariția Sfintei Lumini s-a petrecut în anul 1326. În acel an, turcii, care stăpâneau Ierusalimul, le-au cerut creștinilor o importantă sumă de bani pentru a le permite să officieze slujba Învierii. Neputând plăti, creștinii

Iacob din Ierusalim, care era situată în apropierea bisericii Sfântului Mormânt. Deși armenii s-au rugat toată noaptea Sfintei Învieri și a doua zi, Sfânta Lumină nu a mai venit, însă, pe când ortodocșii slujeau în biserica Sfântului Iacob, la cuvintele patriarhului „Hristos a înviat!”, o coloană de marmură s-a despiciat, din ea a ieșit Sfânta Lumină. Atunci, un general turc însărcinat să-i păzească pe creștini, a strigat „Cred în Hristos!” și a fost ucis pe loc de colegii săi, devenind un martir al Sfintei Lumini. Moaștele acestui martir se găsesc în zilele noastre în biserica Sfântului Iacob din Ierusalim.

În zilele noastre, credincioșii evlavioși care vor să asiste la acest eveniment rămân în biserica Sfântului Iacob încă din Vinerea Mare. Tot în această zi, după Prohodul Domnului, polițiștii necreștini verifică obiectele din interiorul Sfântului Mormânt pentru a se asigura că nu există vreo sursă de foc. Apoi îl percheziționează pe patriarhul Ierusalimului care merge și presează vată pe lespedele din piatră a Sfântului Mormânt. Se sting apoi toate candelarele și se sigilează ușa Sfântului Mormânt, care va fi supravegheată de polițiști până a doua zi.

În Sâmbăta Mare, la ora 9 dimineața, de la sediul Patriarhiei Ortodoxe pornește procesiunea condusă în mod simbolic de doi diaconi ce poartă un fragment din Crucea Mântuitorului. Participanții la procesiune, patriarhul ortodox al Ierusalimului, ierarhi, preoți și o mulțime de credincioși cântă imnurile: „Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, îngerii o laudă în ceruri și pe noi pe pământ ne învrednicește cu inimă curată să te mărim” și „Lumină lină”.

Ajunși la biserică, ei înconjoară Sfântul Mormânt de trei ori, soborul de ierarhi și preoți se îndreaptă spre Altarul principal, cu excepția Patriarhului. La ora 12, el își scoate veșmintele de deasupra, rămânând numai cu stiharul alb, bedemița și brâul alb, simbolizând pe îngerul Învierii.

Apoi înaintează spre ușa Mormântului, care fusese sigilată anterior, intră în Sfântul Mormânt și citește

Lespedea Sfântului Mormânt
foto: preot Petru Roncea

câteva rugăciuni. Deodată, minunea se petrece: Sfânta Lumină apare ca un fulger din cupola bisericii, aprinde candelarele de deasupra Mormântului Domnului și lumânările de prin biserică.

Patriarhul strigă de trei ori: „Veniți de luați lumină!”. Credincioșii se apropie și își aprind lumânările cu Lumina divină care timp de trei minute nu arde, este imaterială.

Toate confesiunile creștine prezente la eveniment sunt de acord că pogorârea Sfintei Lumini la Ierusalim doar de Paștele ortodox este o minune autentică, ce atestă caracterul de religie revelată a religiei creștin-ortodoxă.

Marian Ciprian BURNICHE

*anul III, Seminarul Teologic
Piatra Neamț*

Coloana despiciată de Sfânta Lumină
foto: preot Petru Roncea

ortodocși au fost alungați din biserica Sfântului Mormânt, în locul lor venind armenii, oameni bogăți, care au reușit să plătească suma. Patriarhul ortodox Ioachim, a hotărât ca slujba de Înviere a ortodocșilor să se officieze în biserica Sfântului

Redacția buletinului duhovnicesc «Făclia Bisericii», mulțumește Domnului Mihai Coman, Primarul comunei Bârsănești, pentru sponsorizarea acestui număr al publicației.

Colegiul de Redacție

Președinte: PS Eftimie, Episcopul Romanului

Vicepreședinte: PS Dr. Ioachim Băcăuanul

Consultant: PC Protoieru Preot Constantin Alupei

Redactor-fondator: Preot Petru Roncea

Colaboratori: preoții, profesorii și oamenii de suflet și de cultură ai comunei Bârsănești și de pretutindeni

Revista «Făclia Bisericii» se află sub ascultarea duhovnicească a Episcopiei Romanului

Articolele spre publicare se primesc prin membrii Colegiului de Redacție sau pe adresa de e-mail: petruroncea@yahoo.com și nu se returnează.

Tipărit la S.C. MAGIC PRINT S.R.L. Onești, tel/fax 0234 / 319810

